

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

sumantur esse allodialia, etiā in fortioribus terminis, cū in specie, in qua p̄sultit, quā plures aduerfarentur p̄sumptiones illis, qui dicebāt esse allodialia, & ne sim
 158 merus relator, eius dicta inspici possunt. ¶ Alias rōne etiā vī, fīscum agentē possessorio recuperandā repel-
 lendum esse, cum factō, & contractu suo quodāmo-
 do saltem mediātē à possessione, quam alias habuisse
 prætēdit, cecidisse dicatur. Nam considerandū est, q̄
 post mortē Deiphœbi antiquioris de d. Marchiona-
 tu inuestiti fuerunt Illustres coniuges do. Gliberta,
 & dominus Iulianus medices, qui ex cōcessione ipsis
 facta à p̄sidentibus fīscalibus cū approbatione Sena-
 tus Mediolani d. Marchionatū iuste, & cum titulo re-
 nuerunt, & possederūt, in cuius poss. fīscus, à quo cau-
 sam habuere, prius fuerat, deinde solutis scutis vigin-
 tiq; millibus per Ioan. Paulum p̄fatis Illastribus
 cōiugibus uirtute cōpositionis inter p̄dictos Illustres
 coniuges ex una, & Ioan. Paulum ex altera factā ap-
 probātē, & consentiente fīscō, & uolente dictū Marchionatum spectare, & pertinere ad Ioan. Paulum vir-
 tute dictā transactionis, in qua auctoritas tunc p̄si-
 dijs, & totius Senatus Mediolani interuenit, put in li-
 teris desuper cōfectis dī cōtineri, ipse Io. Paulus ex d.
 causa, & ex titulo oneroso, & cū bona fide semper ex
 post factō, & post eius mortem Deiphœbus iunior te-
 nuerūt, & possederūt Marchionatū, & alia ad illū p̄ti-
 nentia: quo fit, ut si in p̄sentia fīscus cōtra Deiphœbū
 uelit agere possessorio restituendā, seu recuperandē, ob-
 tinere nō possit, cū factō, & cōtractu suo saltē media-
 to à dictā possessione cecidisse dicatur, per ea, quē ha-
 bentur per canonistas in c. reintegranda. 3. q. 1. & per
 Soc. in d. l. rem quā nobis. ff. de acqui. posses. & in 2. q.
 principia. ibi q̄nto dubitatur. cū ijs, quē latē ponit ibi
 in 4. q. & per Alex. in consil. 92. uol. j. col. 2. & quamuis
 istud remediū detur cōtra illum, qui rem possidet cū
 titulo, & bona fide, ut habetur per Socin. in d. l. rem
 quā nobis. in 4. q. per Calder. Anto. & alios in c. cum
 ad sedem. & in c. sc̄pe. de restitut. spoliat. tamen non
 datur illi, qui ex factō suo à possessione cecidit, per
 scribentes in locis proximē allegatis, & per Alexan-
 drum in consil. 92. in 5. volum. Hæc ad ostendendum
 bona iura, quā p̄fatus dominus Deiphœbus in di-
 cto Marchionatu, illiusq; pertinentijs habet, satis, su-
 perq; dicta esse existimo. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Feudi concessio, & uasallitium arguitur ex reservatione fidelita-
tis, homagij, & similitum.
- 2 Subrogatum sapit naturam eius, in cuius locum subrogatur.
- 3 Concessio, in qua fit mentio de alijs concessionibus prius diuersis
personis factis, & à quibus illa derivationem habuit, cū eisdem
qualitatibus intelligi, & à dictis concessionibus sumere origi-
nem & naturam censeri debet.
- 4 Feudi concessio, nō autē donatio, nec pleno iure fieri censetur ab eo,
qui rem concessam in feudum, & iure feudi habebat, etiam si in
concessione uerbis donationem importantibus fuerit usus.
- 5 Feudatarius absq; licentia domini sui potest alium uasallum face-
re rem feudalem in feudum dando.
- 6 Oldra. in consil. 159. in quo uoluit donationem esse, & non feudi
concessionem, quando fuit facta concessio per uerba damus, do-
namus, tradimus ex causa donationis declaratur.
- 7 Verbum donare etiam ad dationem ob causam factā referri pōt.
Ac etiam ad feudi concessionem, nu. 10.
- 8 Verba in concessione, et privilegio principis sunt largē intelligēda.
- 9 Concessio in feudum dici potest donatio.
- 11 In materia feudali, & quæ sui natura nō est ad heredes extraneos
transitoria, appellatione heredum, & successorum descendentes,
& liberi, qui sint heredes, comprehenduntur.
- 12 Nisi dictum esset pro se, & heredibus, & successoribus quibus-
cunque.

- 13 Quid si adiectum esset, & cui, seu quibus illa dederint, &
causam habentibus, & quomodo hæc uerba sint intelli-
& operentur.
- 14 Verba semper in dubio, secundum materiam subiectam
ligenda, & restringenda.
- 15 Feudum nouum non transte, nisi ad nominatos, & com-
munitatem, eorumq; filios, non autem ad illorum ag-
transuersales.
- 16 Feudum in dotem filie à patre ad ipsius uitam absq; cap-
mini dari potest, & in perpetuum cum consensu domini
Feudi fructus potest alienari, & pignori.
- 17 Mulier habens feudum potest illud pro se in dotem dare,
do non det estimatum, nec cum pacto de lucrando il-
lum, uel pro parte.
- 18 Feudum sub tacita, seu expressa generali bonorum hypo-
thecam pro dote facta non comprehenditur.
- 19 Bona publicata applicantur fīscō, in cuius territorio sunt,
& in on-
20 Bona mobilia censentur esse de illo territorio, in quo
riuntur.
- 21 Bonis alienis propter crimen publicatis, feuda, &
fīscō non applicantur, sed ad suos dominos reuertuntur.
- 22 Feudum quando ad dominum reuertitur, etiam omnia bon-
abilia ei adiacentia, ubicunq; sint sita etiam in iurisdic-
terius, ad ipsius dominum reuertuntur.
- 23 Cimiterium accedit ecclesie, eiusque uisigia, & privilegia
quiritur.
- 24 Ad heredem omnia bona ubicunq; & in quocunq; territo-
rio sita, transeunt.
- 25 Testamentum factum cum solennitate statuti inueniens
tem iuris communis extenditur ad omnia bona ubicunq;
etiam extra territorium statuentium.
- 26 Statutum, consuetudo, uel privilegium habitans personam
pacem ad ius de futuro, quando extendatur etiam ad
sita extra territorium statuentium, & quando non.
- 27 Feudalis causa à domino feudi cognoscitur, quāuis bona
super quibus cā ageretur, posita essent sub alterius ter-
ritorio.
- 28 Feudi dominus, quando bona feudalia, in diuersis territo-
rijs sita, censetur ille, in cuius iurisdic-tione caput feudi,
capitale castrum positum est.
- 29 Ius patronatus censetur uenditum, & transit cum capite,
in quo esset ius patronatus.

E P I T O M E.

CONCESSIO castri facta etiā per hæc uerba, do-
mus, cōcedimus, dimittimus, & transferimus, &
& heredibus, & successoribus suis, & ab eis cōtra-
tibus in perpetuū, & cui, seu quibus illa dederint,
hoc casu dicat feudalitas, & respectu utilitis domini
& non directi facta, neq; donatio sit iudicanda.
Feudū neq; sub expressā, neq; sub tacita gene-
rali hypotheca etiā pro dote facta cōprehenditur.
Feudum quando ad dominum reuertitur debet
put feudi in territorio vnius domini esse situm, &
na alia ad ipsum feudum pertinentia in alio ter-
ritorio alterius domini sunt posita, omnia ubi-
cunq; sita ad dominum capitis feudi reuertuntur.

CONSILIVM LXVI.

IN causa castri Turricellarū videtur
primo concludendū esse, q̄ concessio
facta de dicto castro Francicomaricē
lo, & Petropaulo fratribus de Simone
p Ludouicū olim Regē Fracię, & Ducē Medice
& cōfirmata per foelicē memoriā Iulij Pape II.
nis X. & Adriani, necnon per sanctissimū D. N.
mētē VII. per hæc uerba donamus, cōcedimus, &
tim⁹, & trāferimus &c. pro se, & heredib⁹, & suc-
cessoribus suis, & ab eis cām habētib⁹ in perpetuū
seu quibus illa dederint &c. dicatur feudalitas.

t. Aut utis domini tñ, & non directi facta f. quod quā-
 dem pñt primo ex reservatione fidelitatis homagij
 & aliorum, de quibus in literis dictæ concessionis, &
 confirmationis, quæ arguunt feudi concessionem,
 & uasallitatem, ut colligitur ex gl. in cle. pastoralis. in
 uerbo homoligius. de re iudica. p. Bal. in prælud. feu.
 in septima diuisione. per Speculatorem in titu. de feud.
 §. qui uerbi. & no. & in uer. 2. queritur, & ibi Bal. in ad-
 ditio. in uer. homagium, & habetur per Inno. in c. in
 dignum. de reg. iur. in 6. Non fuit ergo libera p. c. c. f. f. f.
 & donatio, sed potius ob causam, & respectu, ut
 delicti ob fidelitatem, & homagium, ac alia ipsi con-
 cedenti reseruat, & consequenter in feudum. Prete-
 rea prælati fratres subrogati fuerunt in locum cuius-
 dam D. Camille, cui dictum castrum cum suis terris
 fuerat prius concessum in feudum nobile, & gentile,
 & in omne ius dictæ D. Camille prius competens, er-
 go debent intelligi habere solum ius feudi, & uasalli-
 tici, quia subrogatum sapit naturam eius, in cuius lo-
 cum substituitur. l. si cum. §. qui iniuriarum. ff. si quis
 cautio. l. item. §. Cornelio. ff. de iure fisci. cum simil.
 ¶ Tertio in dictis literis concessionis, & cōfirmatio-
 nis fit mentio de aliis pluribus concessionibus huius
 castri, & bonorum pluribus, & diuersis personis factis,
 à quibus concessio facta dictis fratribus deriuationē
 habuit, & sic vñ quedam translatio facta de D. Camil-
 la in illos de Simonettis, ergo dēt intelligi cum eisdē
 qualitatibus, & conditionibus, argumento l. legatū
 sub conditione. ff. de adimen. legatis. c. & tēporis. cū
 c. sequen. i. q. 1. l. fundum instructū. in prin. ff. de fun-
 do instructo. Et quia huiusmodi concessio uidetur il-
 lis accedere, & ab eis originem sumere, ideo talis cen-
 sē debet, quales erant illi primē. l. si ego. §. si tamen.
 ff. de publicis. cum sim. ¶ Quarto f. cum Serenissimus
 Rex, qui in Ducatu Mediolanensi succēssit, habuerit,
 & tēment dictum castrum cum suis iurisdictionibus
 & rebus in feudū ab Imperatore, & succēssuē sedes
 Apostolica, quæ succēssit in dominio ciuitatis Parme,
 in cuius territorio situm est hoc castrum, concess-
 sit, & donauerit illud dictis Simonettis, debet in
 religio donationi huiusmodi facta solum quoad utile
 dominium, & naturalem possessionem, & sic in feud-
 dum, non autem pleno iure, nam quis non censetur
 donando uoluisse transferre, nisi ius, quod in re dona-
 ta habebat, & dare poterat, ut est tex. in l. si domus. &
 ibi Alex. & Doct. communiter in ff. de legat. 1. & c.
 pastoralis de donatio. alioquin concessio, & donatio
 non ualeret, quia pro non dato habetur, quod ab illo
 datur, qui non pōt de iure dare. c. quod aut in fi. extra
 de iure patrona. & ad propositum faciunt ea, quæ in
 induitio uoluit Soc. in consi. 66. in 3. uol. in 2. & 3.
 col. & per totum. Sed præfatus Rex, & succēssuē sedes
 Apostolica, quæ castrum istud habet iure feudi,
 de iure absque licentia domini non potest illud dona-
 re, seu alienare in totum, uel pro parte, sed solum in feu-
 dum dare, & in illo uasallum constituere, ut in c. 1. §.
 illud. iuncto §. 1. de prohibita aliena. feud. per Federi-
 cum. & ibi glo. & Doct. & in c. 1. §. donare. qualiter o-
 lim seu alien. poterat, & in specie istud est de natura
 feudi Ducatus Mediolanensis, ut ex prima concessio-
 ne dicti Ducatus Mediolanensis facta per Vincelaū
 Imperatorem Ioan. Galeatio uice Comiti cōstat, ergo
 hæc concessio de dicto castro facta dictis fratribus
 de Simonettis debet intelligi facta solum in feudū,
 & sic eo modo, quo fieri poterat. Nam f. de iure feuda-
 tarius etiam absque licentia domini sui potest alium
 uasallum facere, dando rem feudalem in feudum, ut
 in d. illud. & habetur per Imolam, & Alex. post gl. in
 l. 3. §. ex contrario. ff. de acquir. poss. & si ultimus uasal-
 lus feudus fuerit priuatus, seu alio modo feudum fue-

rit finitum in persona ultimi, si fuerit noui feudū, il-
 lud reuertitur ad primum uasallum, & non ad domi-
 num feudi, ut est tex. in d. §. illud. & ibi plenē habetur
 & per Alex. in d. §. ex pñio. in antepenul. col. & in c. 1.
 de succel. fratrum, & c. cum si. infra allegandis. ¶ Et se-
 quendo hanc conclusionem, q. concessio, seu dona-
 tio facta dictis de Simonettis sit feudalis, superest ali-
 quibus, quæ in pñm facere uidentur, respondere, &
 in primis non obstat id, quod uoluit Oldr. in cōsi. suo
 159. ex pñti themate & c. ubi vñ uelle, q. ex quo con-
 cessio facta fuerat per illa uerba damus, donamus, &
 tradimus ex cā donationis & c. quāuis cōcessio facta
 fuerit ēt cum quibusdam reservationibus, tñ non di-
 catur facta in feudum, sed pleno iure, quoad directū,
 & plenum dominiū, propter illa uerba donamus, &
 ex cā donationis concedimus per plura, quæ ipse alle-
 gat in d. consilio, quem sequitur Alber. in rubr. C. de
 donatio. quia primō rñdetur, f. q. in casu Oldradi Rex
 non erat uasallus, nec feudatarius quoad bona, & res,
 quæ, & quas concesserat, & donauerat, sed in illis ple-
 num ius habebat dandi, donandi, & transferendi ple-
 no iure: & iō in dubio intelligi debuit illa cōcessio fa-
 cta secundum ius, quod habebat, argumento d. l. si do-
 mus. in fi. & ibi Bar. Alex. & alij, & in d. c. pastoralis de
 dona. & in d. c. quod autem. de iure patronatus. Secū-
 do respondeo, q. in casu Oldradi uerba erant clara, q.
 Rex uoluit pleno iure res illas transferre, & donare,
 quia dixit se donare quicquid iuris habebat in princi-
 patu ratione feudi, siue alia rōne, uel cā, ergo oīa trā-
 siuerunt, nisi expresse retenta, & reseruat fuerint, &
 sic transit plenum, & directum dominiū, ex quo non
 fuit reseruatū. l. ult. ff. de penu. leg. item simpliciter
 dixit, q. donabat, cum igitur uera, pura, & mera dona-
 tio sit dicenda donatio: datio aut in feudum, non sit
 propriē donatio, sed ob cām dario. l. 1. ff. de donat. se-
 quitur, quod debuit intelligi de donatione pñiē, &
 non improprie, & secundū quid, argumento l. 1. ff. si
 ager uctig. uel emphyt. pet. l. hoc legatū. de leg. 3. In
 casu aut nostro nō fuit facta donatio simpliciter, sed
 ob cām, uidelicet in feudū, tñ quia reseruatū fuit ho-
 magium, quod nihil aliud importat, item fidelitatē,
 & alia, quæ necessario arguūt feudi concessionem, &
 dationem, non aut liberam, & puram donationē, ut
 dixi supra, item in casu nostro non fuit dictū, q. dona-
 ret quicquid iuris in d. castro haberet, put in casu Ol-
 dradi, ergo ex diuersis non est inferendū. l. inter stipu-
 latem. §. sacrā. cum si. ff. de uerb. obl. f. & illa uerba do-
 namus & c. etiā referri possunt ad donationē ob cau-
 sam factam, ut in d. l. 1. ff. de donatio. quæ saltē impro-
 prie, & largē loquēdo, dici pōt donatio, ut ibi, & in ter-
 minis hoc uoluit Soc. in d. cōsi. 66. in 3. vol. in fi. 4. col.
 8 & f. cum sumus in concessione, & priuilegio principis
 uerba sunt largē intelligenda. c. cum dilecti. extra de
 donatio. cum similibus. l. beneficium. ff. de const. prin-
 cipum. Itē f. cōcessio in feudum ēt dici pōt donatio,
 argument. c. 1. in §. beneficium. in quibus cau. feu. a-
 mitt. & Soc. in d. consi. in 6. colū. qui dicit ita uoluisse
 Bal. Iason. Aluerotum, Andr. de Iser. & alios moder-
 nos in prælud. feu. & plures alios ibi per eū allegatos.
 10 Et iō illa uerba donamus possunt referri, & adaptari
 ad concessionem factam in feudum per primum uas-
 allum, quæ fieri dēt, ex mera liberalitate, nullo pre-
 cio recepto, quando fieret absque consensu domini
 directi, ut est tex. in c. 1. in §. callidis. de prohibita feu-
 di alien. per Fede. & est gl. in c. 1. §. preterea. de capitu-
 lis Corradi. & habetur per Soc. in d. conf. 66. in 3. uol.
 in fi. 2. col. ex cuius dictis, & rationibus ibi posset p. clu-
 sio supra tradita multipliciter confirmari, & respōde-
 ri ijs, quæ uoluit Oldr. in d. suo cōsilio, quibus in spe-
 cie respondet Iason in prælud. feudo. in 6. & 7. col.

¶ Non

- ¶ Non obstat tertio, q̄ concessio facta illis de Simonetis fuit facta pro se, & heredibus, & successoribus suis, quia respondetur, q̄ in materia feudali, & sic in materia sui natura non transitoria ad heredes extraneos appellatione heredū, & successorū comprehenduntur descendentes, & liberi, qui sunt heredes, ut est text. cum glo. in l. ex facto. in fin. ff. ad trebellia. & ibi Barto. & in l. gallus. §. etiā si à parente. ff. de liberis & posthumis. c. 1. in fin. & ibi omnes. si de feud. fuerit cōten. inter dominum, & agna. & habetur per doctores maximē per dominū Prapositum in c. 1. §. & si clientulus. de alien. feud. & per Baldum in l. cū uirum. C. de fideicōm. & in prælud. feud. in octaua diuisione, in l. liberti. in 7. colum. C. de operis liberto. in c. 1. de alienat. feu. paterni. & in c. 1. de prohib. feud. aliena. per Federicū, in prin. in 4. col. cū si aliis, quē possent allegari. & per Alexandrū. in l. quod dicitur. in 16. col. ff. de uerborū obliga. ubi etiam in pen. col. uoluit, q̄ per illa uerba heredibus in materia nō transitoria ad heredes extraneos, sed solū ad descendētes nō comprehendantur extranei heredes, ¶ nisi essent expressā illa uerba pro se, & heredibus, & successoribus quibus cūque: idē etiā uoluit Alexan. in l. quādā. §. nihil. in 1. col. ff. de edendo. & faciunt not. per Baldū in d. c. 1. in princip. in pen. col. de prohib. feud. aliena. per Federicū. & in l. cū uirū. in final. uerb. C. de fideicōm.
- ¶ Non obstat quarto etiā illa uerba posita in dicta concessione, & cui, seu quibus illa dederint, & ab eis causam habētibus: quia primo potest responderi, q̄ illa uerba sunt referenda ad præcedentia, secundum quā debēt intelligi, uidelicet de heredibus, & successoribus, & cōsequenter de filiis, & descendētibz, quibus dederint, & qui causam ab illis habuerint, & sic illa uerba generalia restringuntur secundum præcedētia ratione subiectæ materiæ feudi, quæ est, ut nō trāseat, nisi ad filios, & descendentes, qñ feudum erat nouū, & nō antiquum, ut supra, nam ¶ uerba semper sunt in dubio intelligenda, & restringēda secundum materiā subiectam l. si stipulatus. ff. de usuris. l. si uno. in prin. ff. locati. & ibi glo. l. damni. & ibi Barto. & alij. ff. de dam. infecto, in prin. d. l. ex facto. in fin. cum glo. & ibi Bart. ff. ad trebellia. qd cōfirmatur ex ijs, quæ uolunt Bart. & alij. in l. ut iurisiurandi. §. si liberi. ff. de operis liberto. & Alex. post Imol. in d. l. quod dicitur. & in l. etiā. ff. soluto matrimonio. & in c. in præsentia. de probat. c. 1. in fin. & ibi Bal. si de feu. fue. conten. ubi illa uerba filiis, & descendētibz, & heredibus restringuntur, seu intelliguntur de heredibus, qui sunt filij, & descendētes secundum cōmunem opinionē, ut habetur in d. c. in præsentia. & in aliis locis supra allegatis. ita ergo similiter dicēdum est in casu nostro de illis uerbis, & quibus dederint, positis post illa uerba, heredibus, & successoribus. & facit, qd uoluit Bald. in l. cum uirum. in fin. C. de fideicō. quāuis in hoc contrariari uideatur id, quod dicit Decius in cōsilio suo 171. in 2. col. per textum in c. 1. de feu. non haben. prop. nat. & in c. 1. in fin. si de feu. conten. sit inter dominum, & agna. & ibi Bal. expressē. Secūdo respondetur, q̄ quis per illa uerba, & cui, seu quibus dederint, uideantur cōprehendi ij, qui nō sunt heredes, & successores, de quibus facta fuit mentio specialis, & expressā, sed alij etiā extranei, quibus bona feudalia essent ex aliquo tit. etiā inter uiuos cōcessa per ea, quæ uoluit Decius in d. consil. 171. per textum in d. c. 1. de feu. nō haben. propriam naturam, tñ illa uerba ita demum operantur, & habent effectū, quando facta realiter fuisset cōcessio, & datio aliquibus etiā extraneis, & non aliter, ut fuit de mente ipsius met Decij in d. consil. & Bal. & Iacobi de Alua. in c. 1. per illum textum. de eo, qui finem fecit agnato. & in d. c. 1. de feu. nō haben. prop.

natu. Ista. n. uerba continentius quoddam p̄sentiu non autem reale, uidelicet, q̄ facta dicatur cōcessio pro illis, quibus dederint, ergo si non fuerit facta datio, illa uerba nihil debent operari, etiam ex text. & ibi glo. in d. cap. 1. ubi hoc expresse Bal. in 1. col. per text. in l. non distinguemus. §. dies. ff. de arbit. & secundum Iacobum Aluatum Prapositum ibi, ex quo concessio facta pro heredibus, & quibus dederint, agnati, qui succedere in feudo, ad feudum admitti non possunt, ex quo illis non fuit datum, nec ipsi habuerunt sam specialem, & singularem ab illis de Simonetis inuestitis, quoniam illa uerba, & quibus dederint eis causam habētibus, comprehendunt successores singulares, & nō uniuersales, ut dixi supra, & per in c. 1. de feu. nō haben. propriā naturam. Quatur, q̄ huiusmodi cōcessio facta per hac uerba uoluit, nec fieri potuit absque licētia domini, & expressē fuit facta prohibitio in inuestitura, q̄ in totū, seu pro parte uendi nō posset, per textum in c. 1. de eo, qui finē fecit. Præterea licet qñ facta cōcessio feudi pro se, & heredibus, & quibus feudū dicatur mutare naturā, ut possit alienari seu donari. d. c. 1. de feudo nō haben. propriā tñ hoc est uerū facta alienatione, sed donec non penes uasallū, quia nō fuit alienatū, retinetur feudū, ut in d. c. 1. & ibi glo. Bal. & alij. Ex quibus uerbis q̄ dicti agnati nō possunt uenire ex illis uerbis, quibus dederint, & qui habuerint ab eis causam, uel ipsi nō fuit datū, nec ipsi causam à dictis de Simonetis expressē ex aliquo tit. falcē inter uiuos habere prædicta. Nec possunt et uenire ex illis uerbis, quibus dederint, quia in materia feudali appellatione nō cōtinentur extranei, sed solū filij, & descendentes, ut supra, nec et ex illis uerbis, & successoribus intelligi debēt de successoribus, q̄ de iure proprio seu uellēt succedere, qui essent de filiis, & descendētibz, nō autē de successoribus et extraneis: nā illa bona successoribus in materia aliā sui natura ad eos nō trāsitoria nō cōprehendit extraneos, & ideo iurisdictione uerbū quibus cūque, ut supra dixi, per Alexan. in locis præallegatis. Similiter dictū nō possunt ad huiusmodi feudum uenire extranei, & principali beneficio, & iure agnationis, ut in c. 1. in prin. si de feu. sit conten. inter dominum, & agna. ¶ nam quando feudum est nouum, non sit nisi ad nominatos, & cōprehētos in inuestitura, & eorum filios, non autem ad eorum agnatos uniuersales, ut in c. 1. de gradibus succedentibus in columna. & est glo. in c. 1. si uasallus feudo priuilegiatus. & in d. c. 1. si de feudo sit conten. inter dominum, & agna. Quare cum non simus in beneficio antiquo, sed in nouo feudum de Simonetis, sed in nouo feudum respectu ipsorum, iuxta ea, quæ habentur per Alexan. in l. si mihi, & Titio in antepenultima columna. ff. de uerbor. obligatione. & per Baldum illum textum in c. 1. de natura successionis feudalis in prælud. feudo. in tertia diuisione, quo cōtinetur agnationis ipsi agnati in tali feudo nequeunt uenire, ut supra dixi, & facit tex. cum glo. in c. 1. an agnatus, uel filius, & c. 1. si de feudo sit cōten. inter dominum, & agna. in prin. in c. 1. de success. fratru, uel de p̄sentibus & c. ex his omnibus cōcludēdum est, dictū cōcessum nō posse i dictis bonis feudaliibus aliquos extraneos succedere. ¶ Secūdū uidendū est, an dictū cōcessum alijs bonis, ut supra, cōcessis in feudū dicatur generaliter hypothecatū, & obligatū uxori dicti de Simonetis p̄ restitutione dotiū suarū, cui fuerit presē, & generaliter omnia bona Franciscus uasalli obligata, & hypothecata: Et non cōtrariū.

ter respondeo, quoniam si licet pater possit feudum dare in dotem filiae ad uitam ipsius patris absque consensu domini, & fructus feudi, & commoditas ipsius possit alienari, & pignori, ut uoluit Io. Fab. in §. itē seruaria. in 14. col. Instit. de actio. & in simili uoluit Spec. in tit. de pigno. in §. 1. circa fi. & Bar. in l. si is, qui. §. an uisus sit. ff. de pig. & quamuis feudū possit in perpetuum in dotem dari cum consensu domini, & non alterat est tex. cum ibi not. in c. nuper. & ibi Innoc. Host. & alij, extra de dona. inter vir. & uxo. & glo. ibi. Io. Andr. in c. 2. extra de feudis. §. 2. in versi. 20. in fi. Bar. Alex. & alij in l. si constante. in 3. q. 3. q. principa lis. ff. sol. mari. & habetur per dominos de Rota in decil. 199. pater potest &c. in antiquis. iūcto c. 1. §. donare. qualiter olim seu. aliena. poterat. & in c. Imperialem. §. 1. de prohi. seu. alie. cum siml. & Bal. in c. 1. de prohi. seu. alie. per Feder. in prin. in 3. col. dicit, q. pater sine consensu, & uoluntate domini non potest dare feudum in dotem filiae, nec illud pro dote filiae hypothecare, aut obligare, etiam si aliunde filiā dotare non posset, immo de melioramentis factis in feudo dotare non ualere, ut ibi per eum. Nec obstat aut res, quia Communia de lega. quia ibi tex. loquitur de re prohibita alienari ratione personae, non autem ratione rei, & quāuis etiam si mulier, quae habet feudū in re inuestitura, uel ex alia causa possit illud pro re dare in dotem, dūmodo illud marito non detestatur, nec cū aliquo pacto de lucrando in totū, uel pro parte, quia apud maritum post mortē uxoris feudū non potest remanere, neque illud maritus ex pacto, uel ex consuetudine, seu statuto loquente, & disponente de dote lucranda potest acquirere, ut not. uoluit Bal. & ibi alij Doct. in c. 1. §. donare. qualiter olim seu. alie. poterat. in ult. col. & in c. 1. in prin. in 4. col. de prohi. alien. seu. per Feder. tamen si feudum nō cōprehenditur sub tacita, seu expressā generali hypotheca bonori etiam pro dote facta, qm̄ sic possit ad uocari, & alienari, sicut in simili dicunt Doctores de re. ecclesiae. in c. nulli. de rebus ecclesiae non alienari. ita uoluit Bald. quē alij Doctores sequuntur in d. c. 1. in prin. de prohi. feud. alien. per Feder. & ideo si quis omnia sua bona obligaret, & hypothecaret, nō priuaret feudū, qm̄ sub illa obligatione bonorū feudū non cōprehenderetur. argum. eorum, quae uoluit Bar. in l. eo dicillit. §. instituto. ff. de leg. 2. & Bald. in d. c. 1. in prin. in 2. col. ergo si mulieri sint pro dotis restitutione tacite, uel expresse bona mariti obligata, sub huiusmodi obligatione, & hypotheca feudum mariti non cōprehenditur, quia etiam expresse non potuisset illud pro dote pignori, seu hypothecari, ut dicunt Moderni in l. in 14. col. C. de iure emphy. & ibi Sali. d. c. 1. in prin. de prohi. feud. alien. per Feder. & ibi Bal. & alij, & hoc idē fuit de mēte Bar. & Alex. in d. l. si cōstat. in 3. q. 3. q. princip. ubi Bar. uoluit, q. mulier pro restitutione dotis suae possit ad res feudales mariti pignori, uel alios agere hypothecaria, donec ius uiri durat, alias secus, quia finito iure uiri in feudo mulieris nulli ius agendi hypothecaria cōpetit: sed in casu nostro per mortē dicti Franciscimariae extinctū fuit ius ipsius in feudo, quod erat nouū, ut supra dictū est, ergo ipsi uxori nullum ius agendi hypothecaria superest. Confirmatur hoc et ex ijs, quae uoluit Bal. in l. 2. in 1. col. C. communia de legatis. iniquiens, q. si pater legauit filiae mille pro dote, & fratrē suum instituit, quo casu omnia bona testatoris censentur tacite hypothecata pro illis mille legatis, ut in d. l. 2. cum siml. quae uoluit Bar. in l. 1. ff. de lega. 1. feudū patris, quod erat in hereditate, & bonis paternis, nō dicitur tacite obligatū, nec hypothecatū pro dote filiae, sed totū debet esse ipsius fratris haredis, qm̄ pater ēt pro dote filiae

non potest obligare, nec pignoriare feudū suum absque cōsensu domini, ut in d. c. 1. in prin. de prohi. seu. alie. per Feder. in d. c. 1. §. donare. qualiter olim seu. alien. poterat. ergo sub tacita, seu expressā generali obligatione bonorū non cōprehenditur per praedicta, & est de mente Bald. in locis praallegatis, & est uerissimū. ¶ Tertio dubitatur, ex quo feudū propter lineam finitā ad dominū feudi reuerti debet, & castrū Turricellae, quod erat caput feudi, si tum erat cū pluribus alijs bonis immobilibus in territorio Placentino, qd erat de iurisdictione ecclesiae Romanae, & in quo in locū Ducis Mediolani ecclesia successerat, & consequenter ad ipsā feudū reuerti debebat, & nō ad primū dominū, ut habetur in c. 1. §. illud quoque. & ibi glo. de prohi. seu. alie. per Feder. & aliqua bona immobilia, qd erant de d. feudo Turricellae, sita, & posita erant extra iurisdictionē ecclesiae Romanae sub iurisdictione Ducatus Mediolani, & pñr Imperatoris, ad quē debebat d. feudū reuerti, an in totum ad ecclesiā Romanā cū omnibus bonis suis ubicunq. positis, an uero in totū ad Ducē Mediolani dominū d. feudi, an uero pro parte, quia bona feudalia posita sunt sub iurisdictione Ducis Mediolani, reuerti debeant ad Ducē Mediolani. Et quamuis prima facie uideretur dicendū, q. deberet ad utrunque reuerti pro parte, quia bona in suis territorijs, & sub suis iurisdictionibus reperiuntur, per ea, quae in simili uoluit Roma. in suo lingu. 588. qui dixit, q. publicatis bonis, ea debent applicari fisco, in cuius territorio sunt posita. l. quicunq. §. uniuersi. C. de haereticis. & facit, qd uoluit Bal. in c. 1. §. si quis hominē per illum tex. de pace tenen. & eius uoluit. in 2. col. q. bona mobilia censentur esse de illo territorio, ubi reperiuntur, quia populo, seu fisco ipsius loci confiscantur, & quāuis ēt illud uideatur confirmari per tex. in c. felicitis. de pœnis in 6. & in clem. 1. eo. tit. ubi si propter crimen, de quo ibi, uel crimē laesae maiestatis bona publicentur, feuda tamen, & res emphytheoticae, qd ab ecclesia detinentur, non applicantur fisco, sed reuertuntur ad suos dominos, ut ad ecclesiā, quae concessit, ut de illis possint libere disponere, & sic pro parte, quae erant de iurisdictione fisci, applicantur fisco, pro parte uero, quae erant sub iurisdictione domini feudi, ad dominum feudi reuertuntur, ergo ex identitate rationis, uidetur dicendū idē esse in casu nostro. argum. l. a titio. ff. de verb. oblig. iuncto c. 1. si de feudo fuerit contro. inter do. & agna. Tamen prius puto uerius esse, q. totū feudum, uidelicet castrū Turricellae cū omnibus bonis suis immobilibus ubicunq. positis reuerti debeat ad ecclesiā: qm̄ si cū illud castrū, quod est caput feudi, sit positū in territorio, & iurisdictione ecclesiae, & ad ecclesiā tanquā ad suā dominā debeat reuerti, & non ad primū dominum. iuxta ea, quae habentur in c. 1. §. illud quoque. & ibi gl. & Doct. de prohi. alien. feud. per Feder. sequitur, q. ēt omnia bona immobilia, quae ipsi castro, & capiti feudi accedunt, debent ad ecclesiā reuerti, ubicunq. sint posita, nā accessorium sequitur suū principale, eiusq. uestigia, & naturā imitatur. c. accessorium. de reg. iur. in 6. l. 1. & 2. ff. de peculio legato. c. de prudentia. de dona. inter virum & uxo. & facit, quod dicitur de cimiterio, q. quod accedit ecclesiae, cuius naturā, & priuilegium sequitur, ut in c. consilium. de consecr. ecclesiae, uel altaris. & c. si quis. cum seq. 17. q. 4. ¶ Praeterea, & secundo ita successio domini in feudū, quod ad ipsum reuertit, feudiq. reuersio ad oīa bona, ubicunq. fuerint posita, extēdi debet, sicut si ad haredem transeunt oīa bona, ubicunq. & in quocunq. territorio sint posita, ut habetur in l. cunctos populos. p. Bar. & alios. C. de summa tri. & fid. catho. ubi Bar. quē alij communiter sequuntur, in 6. q. in 12. col. cum seq. p. o. nit

- nir plura dicta, & exempla huic cōclusioni inseruien-
tia. Dicit enim primo, reiecta opinione Iac. Rauen. q̄
25 † testamentū factū cum solēnitare statuti minuentis
solemnitates iuris communis, ut q̄ testamentum fie-
ri possit coram quatuor testibus, extenditur ad om-
nia bona ubicunque posita, etiam si sint extra territo-
rium statuentiū, & ideo si hares institutus in illo adi-
uerit hereditatem, talis aditio per quandam conse-
quentiam extenditur ad bona posita etiam extra ter-
ritorium, quia attendi debet locus, in quo facta fuit
aditio hereditatis, quā est principalis ad acquirendū
dominium rerum. l. cū heredes. in princ. ff. de acqui-
possessione. cum si. & arg. l. 3. §. 1. ff. de legit. tute. Inducit et
Bart. id, quod dicitur de actis factis corā uno iudice,
q̄ illa fidem in alio iudicio, & corā alio iudice faciūt,
necnon inducit l. omnium. in fi. & l. fin. C. de testa. &
ita tenuerunt Cyn. in addit. Guliel. de Cuneo, Iacob.
26 Butrig. & alij cōmuniter. Nec obstat id, † quod uoluit
Bart. ibi in 14. col. in versi. queritur, an talis p̄sona & c.
qui dixit, q̄ ubicunque per statutum, uel consuetudi-
nē, aut per priuilegium habilitatur persona incapax
ad ius de futuro, non extenditur effectus ad bona po-
sita extra territorium, exemplificando, ut ibi per eū,
in filio legitimo. per tex. in c. per uenerabilem. qui
filij sint legiti. quia illud procedit, quando ius com-
mune persona incapax, & inhabilis habilitaretur a sta-
tuto, seu cōsuetudine, aut a priuilegio, sed nos loqui-
mur de persona habilitata a iure cōmuni, & quā est
capax secundum regulas iuris, uidelicet in domino,
ad quem de iure communi feudum nouum reuertit-
ur mortuo uasallo sine liberis, exclusis agnatis, qui
de iure essent hāredes uasalli quoad alia bona per p̄-
dicta. Et ideo Bart. in d. l. 1. in 16. col. in versi. sed pos-
set dubitari & c. inquit, q̄ primogenitus, qui ex cōsue-
tudine Angliæ succedere debet in omnibus bonis,
exclusis alijs filijs, potest succedere in omnibus bo-
nis ubicunque positis, & in quibuscunq; ciuitatibus,
& territorijs, quia inspicere debet locus principalis, in
quo adita fuit hereditas, & i quo fuit celebratus quasi
cōtractus, qui reputatur principalis actus, ex quo bo-
na debent acquiri, ut supra, & hoc dicit uerum esse,
quando uerba statuti, uel consuetudinis disponent
circa rem, seu circa bona, ut quia dicerent, bona de-
scendentium spectent, seu ueniant ad primogenitū,
secus si loquerentur principaliter in personam, dicē-
do primogenitus succedat in omnibus bonis, sed in
casu nostro iura loquuntur in rem, quia dicit, q̄ feudum
nouum, mortuo uasallo sine filiis, reuertatur,
seu reuerti debeat ad dominū, ut probatur in c. 1. in
fi. de succē. seu. & est text. in terminis in c. 1. in §. his
uerō. de successione fratrum, uel de gradibus succe-
den. ibi si de nouo beneficio fuerit inuētitus, nō per-
tinet ad eiusdem Titij patrum magnū, nec ad prole
ex eo descendente, immō reuertitur ad dominū,
ergo hæc successio domini, & feudi reuersio debet
extendi ad omnia bona feudalia, ubicunque fuerint
posita. ¶ Tercio † prædicta corroborantur ex tex. in c.
27 ex transmissa. & in c. uerum. de foro competenti. ubi
dominus feudi cognoscit de causa feudali, quamuis
bona feudalia sint posita sub territorio, & iurisdic-
tione alterius, puta Imperatoris, qm̄ ex quo cognitio
causæ feudi principaliter spectat ad dominum feudi,
siue sit ecclesia, siue secularis, debet ad eum etiā spe-
ctare cognitio cuiuslibet rei feudalis, & si illa essent
posita in territorio, & iurisdic- tione alterius, ut in d. c.
uerum. cum glo. ¶ Quarto induco tex. in d. c. foelicis.
de p̄cenis in 6. ubi si propter crimen, de quo ibi, bona
publicentur populo, seu fisco, in cuius territorio sunt
posita, ut dictū fuit, tamen bona omnia feudalia sim-
pliciter ad dominū feudi reuerti debent, nō confide-

rando, an sint sub iurisdic- tione domini, necne
ubicunque fuerint posita, reuertuntur ad domi-
28 feudi, † & in casu nostro ille cēseri debet
feudi, in cuius iurisdic- tione, & territorio posita
put feudi, & principale castrum, non confide-
in quo loco sint bona feudalia, quā ueniunt
quandā consequentiam, & accedunt ipsi casu
piti. ¶ q̄ principaliter considerentur, ut collige-
forma, & uerbis concessionis, & inuestitura,
argumēto tex. not. in l. cum in diuersis. ff. de
& sumpt. funerum. ¶ Quinto adduco in simili
uoluit Innoc. Abb. do. Ant. & alij in c. ex licen-
de iure patro. per iura, & rationes eorū, qui dicit
29 † quamuis ius patronatus per se, seu expressē
possit, ut in c. quia clerici. & c. de iure. extra de
tro. tamen si fuerit uenditum castrū, seu uilla-
latiū, in quibus sit ecclesia patronata, ius patro-
tanquam dependens, & accessorium castrū
accessorie uenditum: ita dicamus in casu nostro
bona immobilia, quā sub feudo continentur,
accessorie, & in consequentiam, & transcant
siam Romanam, ad quam trāsit castrum Turra-
quia tanquam accessoria transeunt cum uim
castrū ad eum, ad quem de iure castrum tran-
bet, ad quod in terminis facit, id, quod uoluit
in singu. 637. incip. tu sai, quod regnum & c. ita
potest colligi responsio omnibus, quē in com-
adduci possent. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Ad feudū antiquum collaterales olim usque ad quartū
usque ad septimū gradum, descendentes uerō masculi-
tum etiam in centesimo, & ulteriores gradu admitti-
2 Concessio magna partis Regni alicuius in dubio censetur
lis, & non libera.
- 3 Hæc uerba inuestire, & diuēsiue ad dominos feudum
tes, & non ad alios propriē pertinent.
- 4 Et sunt signa, quibus feudum ab alijs contractibus, & om-
nibus dignoscitur.
- 5 Feudū eē arguitur ex receptione sub protectione domini
Vasalli protegere ad dominum feudi tanquam superiorem
6 Verba enunciativē prolata in factis antiquissimis uide-
probant. & infra num. 33.
In antiquissimis excedentibus tempus centum annorum
tur pro plena fide faciendā illa, quæ regulariter solent
qualem fidem facere solent.
- 7 Verba enunciativa instrumenti saltem semiplenam probant
& præsumptionem faciunt, & in antiquissimis plenam
- 8 Marchia nomen sonat in feudum.
- 9 Feudum concessum pro hereditibus, & successoribus masculis
feminis non transit ad feminas, nisi masculis descendentes
- 10 Feudum ex eo, quod masculis non extantibus p̄ssit ad
transire, non dicitur femininum.
- 11 Feudum regulariter, & sui natura etiam concessum
pro hereditibus, & successoribus ad feminas non transit
- 12 Feudum femininum quod dicatur.
- 13 Feudū nobile, & franchum potest femininum dici, & alij
descendentes, masculis nō extantibus, transire, & quare
- 14 Idem est in feudo censuali, nec habente propriam feudum
- 15 Feudum franchum est liberū a seruitijs personalibus, p̄
uasallo uendi, alienari, & de eo in ultima uoluntate
16 Feudum concessum cum potestate uendendi, alienandi, p̄
di, & quicquid eorum animus decreuerit, faciendū a p̄
etiam extraneas, & non descendentes, & de alia lina
milia, & multo magis ad feminas descendentes, mas-
extantibus, transire potest. & nu. 30.
- 17 Feudū cum præiudicio descendentiū alienabile, est etiam
præiudicio præscriptibile, maxime spatio longissimi
Præscriptio in feudis eatenus, & ad illas personas
quatenus, & ad quas alienatio extenditur.